

Asia: VN/28970/2025

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunnoksesta Liikenne- ja viestintäviraston sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista perittävistä muista maksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

En kannata liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunnosta (<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?proposalId=bb3cd297-6c3b-456e-b647-e434208148ef&attachmentId=25844>), joka korvaisi sen aiemman asetuksen (1190/2023). Asetus säilyisi sellaisenaan lukuun ottamatta työtuntimaksuun esitettyä korotusta, verkkotunnusmaksuun esitettyä korotusta ja uutta verkkotunnusvälittäjän vuosimaksua. Kannatan, että työtuntimaksuja ja verkkotunnusmaksuja korotetaan niin, että ne kattavat aiheutuneet kulut. En kuitenkaan katso verkkotunnusvälittäjän maksua aiheelliseksi ja ennen kaikkea kohtuulliseksi. Mielestäni vuosittaista verkkotunnusmaksua tulisi korottaa 12 euron sijasta 14 euroon, jolloin korotus kattaisi reilusti välittäjämaksun perimättä jättämisen.

Vaikka laki sähköisen viestinnän palveluista 36 luku ei tunnekaan verkkotunnusvälittäjän vuosimaksua, ehdotettu muutos lienee lainmukainen omakustannusarvona valtion maksuperustelain (150/1992) 1§, 2 § 6 § 2 momentin ja 8§ mukaan, koska ministeriö on sitä ehdottamassa. Valtion maksuperustelaki 6§ 2 momentti ei kuitenkaan veloita kiinteään vuosimaksuun, vaan ennemminkin mahdollistaa sen. Saman pykälän 3 momentti vielä jopa mahdollistaisi maksun perimisen eri ryhmiltä eri suuruisena.

Ministeriö perustelee muutosta sillä, että verkkotunnusvälittäjien aiheuttamat kustannukset verkkotunnustoiminnoille ovat merkittävässä kasvussa ja vastaavat maksut ovat myös yleisesti Euroopassa käytössä (<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?proposalId=bb3cd297-6c3b-456e-b647-e434208148ef&attachmentId=25906>). Uudella verkkotunnusvälittäjämaksulla suunniteltaisiin katettavan kustannuksia, joita aiheutuu välittäjille tarjottavien teknisten rajapintojen kehittämisestä ja ylläpidosta sekä verkkotunnusjärjestelmän käyttöön liittyvästä teknisestä tuesta.

Neuvonnan ja valvonnan tarpeen määrän mainitaan perustelumuistiolounnoksessa korostuvan erityisesti pienten ja keskisuurten toimijoiden kohdalla. Myös dropcatcher-välittäjien kerrotaan erityisesti aiheuttaneen kustannuspainetta kuormittamalla verkkotunnusjärjestelmää merkittävästi ja nostaan järjestelmän kapasiteettivaatimusta ja lisäten järjestelmää suojaavien toimenpiteiden tarvetta sekä aiheuttaen oikeudettomien verkkotunnusten poistovaatimuksia. Myös huijauksiin liittyvien verkkotunnusten väärin tietojen antajien selvittelyn kerrotaan olevan syynä välittäjämaksun tarpeeseen.

Vuosittainen 400 euron vuosimaksu ei kuitenkaan ole missään määrin tasapuolinen eikä kohtuullinen. Sitä esitetään todennäköisesti, koska se on yksinkertainen toteuttaa, mutta se ei ole aiheuttaja maksaa -periaatteen mukainen. Kuten moni pieni toimija on lausuntopalautteessaan todennut, on maksu kohtuuton pienille toimijoille.

Itse ryhdyin välittäjäksi, kun oman verkkotunnukseni 5 vuoden tilaus oli vanhenemassa vuonna 2020. Siksi pienenä toimijana en aloittanut välittäjänä heti vuonna 2016, kuten ei varmaan moni muukaan kaltaiseni pieni toimija. Nyt minulla on kaksi verkkotunnusta omassa käytössä, joista toisesta voisin luopua ja toista olen uusinnut viiden vuoden jaksoissa. Olen viiden vuoden aikana kysynyt vain kerran apua liittyen kirjautumissivun osoitteeseen, jota en muistanut. Uskoisin, että tuo sisältyisi valtion maksuperustelain 5§ maksuttomiin suoritteisiin: viranomaisen neuvot, ohjeet, opastus ja tiedottaminen, jos näistä aiheutuu vain vähäisiä kustannuksia. Toisaalta tuntihinnallakaan sen maksaminen ei olisi kovin kalliiksi tullut, koska se tuskin vei kovin montaa minuuttia työntekijän aikaa.

Omalta osaltani voisin ajatella olevani valmis maksamaan Web-käyttöliittymän ylläpidosta vuosittain enintään 10 euroa ja maksullisesta puhelintuesta tarvittaessa. Ministeriön perustelut eivät kuitenkaan koske minua EPP-rajapinnan osalta eikä muiltakaan osin. Miksi antaisin itsestäni väärää tietoa itselleni ja viranomaiselle, varaisin oikeudettomasti verkkotunnuksia tai yrittäisin huijausta omissa nimissäni?

Uskon, että kaltaisiani toimijoita on joukossa useampia. Olisikin reilumpaa, jos Traficom laskuttaisi EPP-rajapinnan tarvitsijoita rajapinnan käytöstä todellisten kulujen mukaan. Samoin välittäjältä, joka ei varmista asiakkaansa oikeutta verkkotunnukseen, voitaisiin periä selvittelykulut suoraan. On sitten välittäjän ja tämän asiakkaan tehtävä vaikka sopimusteknisesti sopia kulujen siirtymisestä tunnuksen omistajalle väärinkäytöstilanteessa. Sama koskee asiakkaan tuntemista. Luulen, että suurimmalla osalla pienistä toimijoista ei ole ongelmia näiden asioiden kanssa halutessaan. Väärinkäyttäjillä taas on varaa maksaa 400 euroa, jos hyödyt ylittävät sen.

Yhtenä vaihtoehtona käyttöön voitaisiin ottaa IPP-rajapintamaksun lisäksi panttimaksu, jonka saisi takaisin välittäjätoiminnan loppuessa, mikäli ei olisi ilmennyt väärinkäytöksiä. Maksun suuruutta ei voi tässä arvioida, koska ehdotuksessa ei ollut laskelmaa kuluista, mutta se ei voi olla 400 euroa

suurempi. Ehdotuksesta käy kuitenkin ilmi, että kaavaillon välittäjämaksun siirtäminen verkkotunnusten vuosimaksuun korottaisi verkkotunnuksen vuosimaksua vain vähän yli eurolla, mikä ei tunnu suurelta lisäykseltä verkkomaksussa. Jos verkkomaksu nousisi 33 % sijasta 55 % eli 9 eurosta 14 euroon, ei se luultavasti laskisi yli puolen miljoonan verkkotunnuksen määrää kymmentäkään prosenttia. Silloinkin tuotot kattaisivat kulut lähes 100-prosenttisesti. Jos kaltaiseni toimijat olisivat olleet aiemmin valmiita maksamaan vaikkapa 10 euron vuosimaksun välittäjänä toimimisesta, nostaisi 400 euron vuosimaksu kuluja yli 4000 %, mikä on merkittävästi enemmän kuin verkkotunnusten 55 % nosto, mistä itse asiassa vain 22 %-yksikköä johtuisi välittäjämaksun siirtämisestä verkkomaksuihin.

Välittäjämaksun toteutuessa aikataulu olisi aivan liian nopea. Toivon ministeriön huomioivan ehdotukseni korkeammasta verkkotunnusmaksusta ja pidättyvän vuosittaisesta välittäjämaksusta tai toissijaisesti muuttavan kaikille yhtä suurta kiinteää välittäjämaksua aiheuttaja maksaa –periaatteen mukaiseksi. En haluaisi ajatella, että todellinen syy korkeaan vuosimaksuun olisi halu päästä eroon pienistä välittäjistä!

tj.

Aalto Taavi
A-osuus Oy